

Sygn. akt I ACz 607/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Hanna Nowicka de Poraj

Sędziowie: SSA Sławomir Jamróg

SSA Barbara Baran (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)Funduszu (...)we W.

przeciwko A. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej na zarządzenie Przewodniczącego składu Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 24 lutego 2016 r., sygn. akt I Nc 31/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Sławomir Jamróg SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Barbara Baran

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem dokonano zwrotu pozwu wobec nieuiszczenia przez profesjonalnego pełnomocnika strony powodowej opłaty stosunkowej. Sąd I instancji wskazał, że w niniejszej sprawie nie można przyjąć, iż zgłoszone roszczenie wynika wprost z czynności bankowej, co zgodnie z art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (dalej: u.k.s.c.) sprawiałoby, że maksymalna opłata od pozwu wynosi 1.000 zł. Wprawdzie nie ulega wątpliwości, że zobowiązanie pozwanego ma swe źródło w czynności bankowej, o której mowa w art. 5 ust. 1 Prawa bankowego, ale podstawą żądania powoda jest nie tylko umowa o kredyt, ale również umowa przelewu wierzytelności. Z istoty zobowiązania wynika, że ma ono charakter względny i jest następstwem czynności prawnych lub okoliczności faktycznych kreujących ten stosunek pomiędzy stronami. W analizowanej sprawie uprawnienie po stronie powodowej powstało w wyniku zawarcia umowy przelewu wierzytelności, odpowiedzialność pozwanego oparta jest więc na innej podstawie prawnej. W tej sytuacji przyjąć należy, że w niniejszej sprawie nie znajduje zastosowania art. 13 ust. 1a u.k.s.c., a więc opłata od pozwu powinna zostać obliczona w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu. Z przyczyn tych należało zarządzić zwrot pozwu na podstawie art. 130² § 1 k.p.c.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożył powód, zaskarżając je w całości i zarzucając mu naruszenie przepisu art. 13 ust. 1a u.k.s.c. poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy i uznanie, iż strona powodowa winna uiścić opłatę sądową w wysokości wyższej niż 1.000 zł. W oparciu o powyższy zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia, zasądzenie na rzecz strony powodowej od pozwanego zwrotu kosztów wywołanych

wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także o zwrot uiszczonej opłaty sądowej od zażalenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Zgodnie z art. 13 ust 1a u.k.s.c. w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.), opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1 000 zł.

Przepis ten, obowiązujący w chwili wniesienia pozwu, stanowi regulację szczególną - wyjątek od ogólnych reguł ustalania wysokości opłaty stosunkowej. Nie może być jednak stosowany rozszerzająco. Wskazany przepis nie opisuje kręgu podmiotów, które występując z roszczeniem mogą korzystać z preferencyjnych warunków a jedynie odsyła do przepisów prawa bankowego, który pośrednio zakres podmiotowy ogranicza - stroną czynności, która leży u podstaw roszczenia musi być bank. Z treści tego przepisu wynika jednak, że u podstaw roszczenia musi leżeć czynność bankowa w rozumieniu przepisu art. 5 ust. 1 i 2, co z natury rzeczy ogranicza krąg podmiotów, które z takiej regulacji mogą skorzystać.

Nie ma racji skarżący odwołując się jedynie do pierwotnej czynności, która wygenerowała dług po stronie pozwanego, tj. do umowy kredytowej pozwanego z bankiem. Miała bowiem jeszcze miejsce umowa cesji wierzytelności, która jest decydująca dla istnienia legitymacji czynnej w ramach przedmiotowego sporu, a która miała miejsce pomiędzy stroną powodową a bankiem, który udzielił kredytu. Czynność ta nie była dokonana między stronami procesu, nie ma więc podstaw do wskazywanego przez powoda obliczenia opłaty od pozwu.

Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela pogląd wyrażony w postanowieniu tut. Sądu z dnia 10 lutego 2016 r. (I ACz 170/16). W orzecznictwie podkreśla się, że cesja wierzytelności wynikającej z bankowej umowy kredytowej nie należy do zdarzeń prawnych, które są "związane z istotą stosunku" prawnego (stosunku kredytowego) w rozumieniu przepisów prawa bankowego. Czynność ta stanowi autonomiczne źródło stosunku zobowiązaniowego w relacji do umowy kredytu bankowego łączącej inne podmioty (por. art. XLIX § 2 p.w.k.c.; zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2014 r., II CSK 403/13, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z 7 listopada 2014, IV CSK 131/14)).

Dochodzone roszczenie wywodzi się zatem z czynności bankowej, ale i z umowy cesji wierzytelności – ta ostatnia bowiem daje powodowi legitymację czynną w niniejszym sporze, który nie toczy się pomiędzy stronami umowy kredytowej (bank i kredytobiorca). Gdyby tak było, to istotnie maksymalna opłata od pozwu wynosiłaby zgodnie ze wskazanym przepisem 1 000 zł. Tymczasem spór ma miejsce między nabywcą wierzytelności a kredytobiorcą i nie jest objęty regulacją wskazanego przepisu. Nabywając wierzytelność od banku, powód nie stał się stroną czynności bankowej, lecz beneficjentem wierzytelności z niej wynikającej.

Pamiętać też należy o rodowodzie art. 13 ust. 1a, wprowadzonego ustawą z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 12 listopada 2015 r.). Regulację wprowadzono celem dostosowania przepisów prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 14 kwietnia 2015 roku, sygn. akt P 45/12, dotyczącego niezgodności z Konstytucją przepisów ustawy - Prawo bankowe, przyznających bankom uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych (zob. Sąd Apelacyjny w Katowicach, postanowienie z 13 stycznia 2016 r., sygn. I ACz 1/16). Odmierna niż wyżej przedstawiona interpretacja prowadziłaby do wniosku, że doszłoby do uprzywilejowania funduszy sekurytyzacyjnych (które wcześniej nie korzystały z uprzywilejowania w dochodzeniu roszczeń). Należy też zwrócić uwagę na zmianę ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – ustawa z dnia 18 marca 2016 r.

Wobec powyższego sąd I instancji prawidłowo ustalił wysokość opłaty od pozwu w ramach sporu toczącego się między nabywcą wierzytelności i odwołał się do art. 13 ust. 1 u.k.s.c. Profesjonalny pełnomocnik uiścił jedynie część opłaty, zaistniała zatem podstawa do zwrotu pozwu.

Na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 398 k.p.c. zażalenie uległo zatem oddaleniu.

SSA Sławomir Jamróg SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Barbara Baran